

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Literatura

Čižmářová, J. 2004: *Encyklopedie Keltů na Moravě a ve Slezsku*. Brno: Libri.

Resumé

Brno (Kat. Trnitá, Bez. Brno-venkov), Vlněna-Fabrikgelände. Spätlatènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (K. Ú. ŠTÝŘICE, OKR. BRNO-MĚSTO)

Celní ulice, parc. č. 1471/2, Gallašova ulice, parc. č. 567/3, 567/1, Grmelova ulice, parc. č. 506/1, 506/2, 506/3, Havlenova ulice, parc. č. 620/1, 614/1, 614/3, Polní ulice, parc. č. 433/1, 386/2, 385/25, 385/18, Sobotkova ulice, parc. č. 508, ulice Vinohrady, parc. č. 1203/23, 1096, Vídeňská ulice, parc. č. 640/1, 441/1, 1220/4, 623, 607/4, 586/3, 588/13, 581/2, 1482/3, 1220/2, Vojtova ulice, parc. č. 471/1, 450/3 (akce A088/2013). Doba halštatská, horákovská kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Rekonstrukce plynovodu a přípojek v Brně, ul. Polní +5“, která probíhala se zimní přestávkou v období od října roku 2013 do července roku 2014. Archeologický výzkum probíhal formou dohledu při výkopových pracích a dokumentací pozitivních archeologických situací.

Ve výkopu plynovodu na ulici Polní byly zachyceny minimálně 3 výkopy náležející pravděpodobně kultuře horákovské a další střepy byly získány i z druhotných situací. Nálezy z halštatského období nejsou v pojednávaném prostoru ojedinělou záležitostí. Známe je např. z konventu Milosrdných bratří (Matejíčková 2000, 153; Zapletalová 2005a, 2005b), parcely domu Vídeňská 15 (Holub *et al.* 2005, 149) a prostoru jižně domu Vídeňská 16 (Kováčik 1999, 315; Neruda *et al.* 2010, 16, 27).

Lenka Sedláčková

Literatura

Holub, P., Kolařík, V., Merta, D., Peška, M., Zapletalová, D., Zůbek, A. 2005: Předběžné výsledky záchraných archeologických výzkumů v Brně v roce 2004. *Přehled výzkumů* 46, 111–169.

Kováčik, P. 1999: Brno (Brno-město). *Přehled výzkumů* 40 (1997–1998), 315.

Matejíčková, A. 2000: Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 41 (1999), 153.

Neruda, P., Nerudová, Z., Sedláčková, L., Zapletalová, D. 2010: „Bytový dům Vídeňská, I. etapa, Brno“. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 24/10. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Zapletalová, D. 2005a: Brno, Nemocnice Milosrdných bratří, Pavilon akutní medicíny – I. etapa. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 01/06. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Zapletalová, D. 2005b: Brno, Nemocnice Milosrdných bratří, Pavilon akutní medicíny – 2. etapa. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 46/05. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Resumé

Brno (Kat. Štýřice, Bez. Brno-město), Celní-Sraže, Parz. Nr. 1471/2, Gallašova-Sraže, Parz. Nr. 567/3, 567/1, Grmelova-Sraže, Parz. Nr. 506/1, 506/2, 506/3, Havlenova-Sraže, Parz. Nr. 620/1, 614/1, 614/3, Polní-Sraže, Parz. Nr. 433/1, 386/2, 385/25, 385/18, Sobotkova-Sraže, Parz. Nr. 508, Vinohrady-Sraže, Parz. Nr. 1203/23, 1096, Vídeňská-Sraže, Parz. Nr. 640/1, 441/1, 1220/4, 623, 607/4, 586/3, 588/13, 581/2, 1482/3, 1220/2, Vojtova-Sraže, Parz. Nr. 471/1, 450/3 (Aktion A088/2013). Hallstattzeit, Horákov Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (K. Ú. ŠTÝŘICE, OKR. BRNO-MĚSTO)

Vídeňská ulice, parc. č. 640/8, 640/17, 652/3, 652/6, 676/1, 678/1, 678/2, 679, 680 (akce A066/2012). Doba halštatská, horákovská kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

V měsících červenci 2012 až lednu 2013 proběhl záchraný archeologický výzkum při stavbě „Obytný dům Vídeňská - II. etapa“. Archeologický výzkum navázal na I. etapu uskutečněnou v roce 2009. Zkoumaná plocha se nachází při západní straně Vídeňské ulice mezi domy č. 16 a č. 22, na východním svahu Červeného kopce, spadajícímu k ulici Vídeňské.

Geologické podloží je v prostoru zkoumané lokality tvořeno kvartérními sprašemi a sprašovými sedimenty, které jsou uloženy na reliktech štěrků a šterkopísků řeky Svratky. Svrchní část sprašového podloží je ukončena oranžovým prachovým sedimentem (slabě vyvinutá půda), na který nasedá holocénní půda typu hnědozemě.

Výzkumem byly zachyceny jednoznačně 3 výkopy, které náležejí kultuře horákovské (obr. 2). Pouze

ve výseku byla zkoumána jižní část původně snad obdélného výkopu (s. j. 3791) orientovaného jihovýchod – severozápad o rozměrech $4,45 \times >1,2$ m a minimální hloubce 1,3 m, při jehož jihovýchodní stěně byly zachyceny 4 kúlové jámy. Lze předpokládat, že by se mohlo jednat o chatu. Dalším zástupcem je původně snad kruhový výkop s podhloubenými stěnami o rozměrech $1,3 \times > 0,7$ m (s. j. 4744) zachycený na rozhraní ploch 02 a 03. V podstatě nezkoumaný zůstal objekt na ploše 03 zachycený v prostoru rotundy, který byl výrazně narušen i dalšími mladšími zásahy. Rekonstruovat ho lze jako mírně obdélný (?) objekt orientovaný ve směru západ-jihozápad – východ-severovýchod (?) o dochovaných rozměrech $6,4 \times 4,4$ m a hloubce min. 1 m. Ve stěnách mladších výkopů bylo pozorováno rovné dno.

Nálezy z halštatského období nejsou v pojednáváním prostoru ojedinělou záležitostí. Známe je např. z nedalekého konventu Milosrdných bratří (Matejíčková 2000, 153; Zapletalová 2005a, 2005b), protější parcely domu Vídeňská 15 (Holub *et al.* 2005, 149), ale i ze starších výzkumů, které lokálně zasáhly či sousedily s dotčenou plochou výzkumu (Kováčik 1999, 315).

Lenka Sedláčková, Antonín Zůbek

Literatura

Holub, P., Kolařík, V., Merta, D., Peška, M., Zapletalová, D., Zůbek, A. 2005: Předběžné výsledky záchranných archeologických výzkumů v Brně v roce 2004. *Přehled výzkumů* 46, 111–169.

Kováčik, P. 1999: Brno (Brno-město), *Přehled výzkumů* 40 (1997–1998), 315.

Matějčková, A. 2000: Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 41 (1999), 153.

Zapletalová, D. 2005a: *Brno, Nemocnice Milosrdných bratří, Pavilon akutní medicíny – 1. etapa.* Rkp. nálezové zprávy, č. j. 01/06. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Zapletalová, D. 2005b: *Brno, Nemocnice Milosrdných bratří, Pavilon akutní medicíny – 2. etapa.* Rkp. nálezové zprávy, č. j. 46/05. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Resumé

Brno (Kat. Štýřice, Bez. Brno-město), Vídeňská-Sraže, Parz. Nr. 640/8, 640/17, 652/3, 652/6, 676/1, 678/1, 678/2, 679, 680 (Aktion A066/2012). Hallstattzeit, Horákov Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 2. Vídeňská halštatská Brno-Štýřice (akce A066/2012 a A019/2014). Výzkumem zachycené osídlení kultury horákovské.

Abb. 2. Brno-Štýřice (Aktion A066/2012 und A019/2014). Bezeichnung dokumentierte Besiedlung des Horákov Kultur.

DAMBOŘICE (OKR. HODONÍN)

„Spálený“. Doba halštatská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2016 bylo na polykulturní lokalitě „Spálený“ v Dambořicích prozkoumáno celkem pět pozemků, na kterých proběhly přípravné stavební práce nutné k výstavbě budoucích rodinných domů. Archeologicky pozitivní situace se pak objevily na čtyřech parcelách. Celkem zde bylo prozkoumáno deset sídlištních objektů, které můžeme zařadit většinou do doby halštatské. U některých z těchto objektů je však vzhledem k malému počtu datovatelných nálezů toto zařazení nejisté. Jednalo se především o běžné zásobní a sídlištní jámy. Nejvýraznějším objektem tak byla kompletně prozkoumaná halštatská zemnice s početným keramickým inventářem a bronzovou sponou.

Výzkumy prováděné v roce 2016 tak výrazně rozšířily poznatky získané ze záchranného výzkumu v roce 2015, který byl proveden během budování dopravní a technické infrastruktury pro rodinné domy. Výzkumy zde budou pokračovat i v dalších letech.

Na ZM ČR 1:10 000, list 24-43-24, je v prostoru stavby uvedena poloha „Spálený“. V souřadnicovém systému S-JTSK je místo výzkumu dáno souřadnicemi: X = -57724,08; Y = -1179815,50. Lokalita je značně svažité v rozmezí nadmořských výšek 235–250 m.

Marek Lečbých